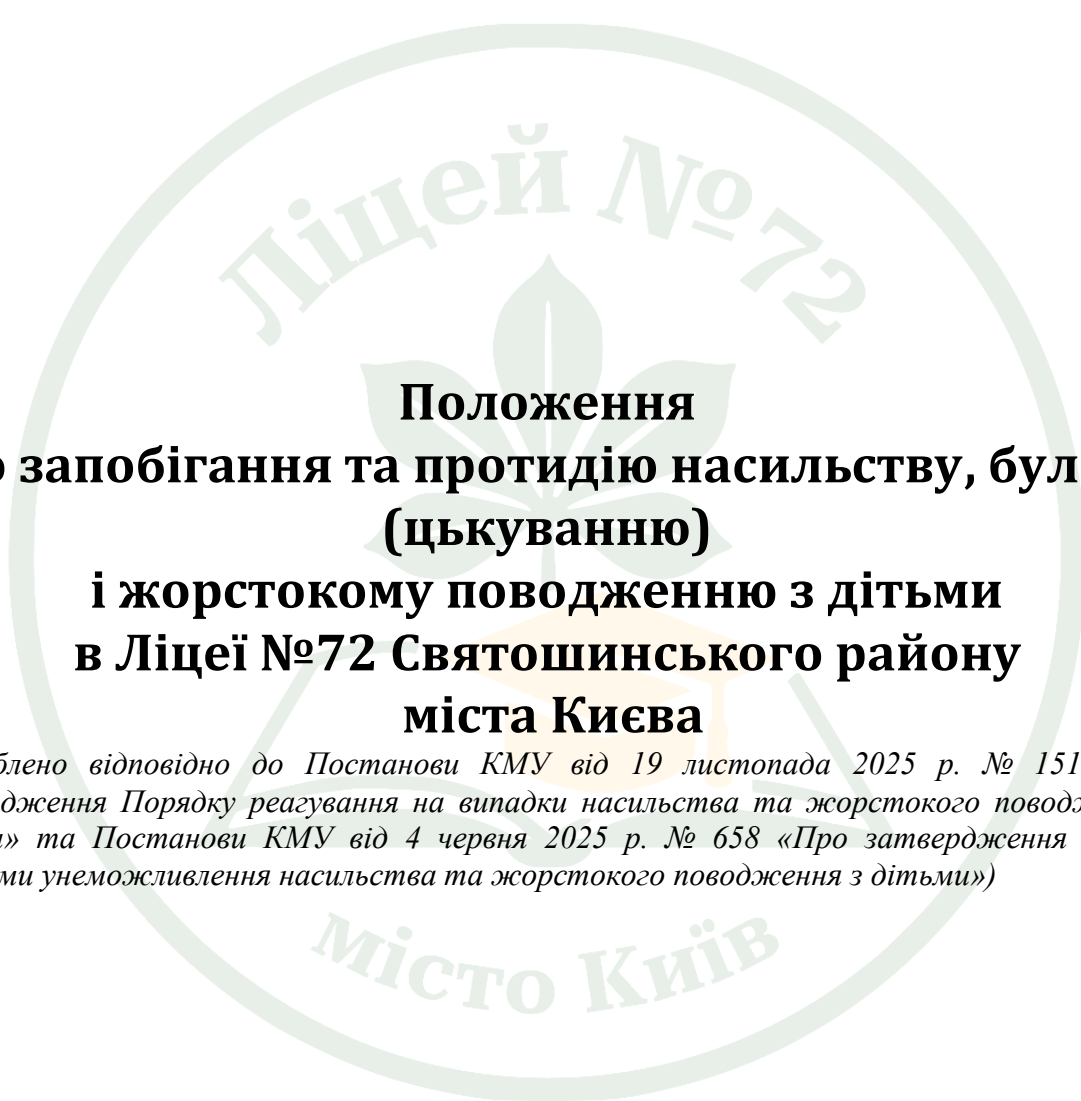

СХВАЛЕНО:
Педагогічною радою Ліцею №72
Протокол № 3
від 18 грудня 2025 року

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Директор Світлана ТКАЧЕНКО
Наказ по Ліцею №72
№ _____ від 18 грудня 2025

**Положення
про запобігання та протидію насильству, булінгу
(цькуванню)
і жорстокому поводженню з дітьми
в Ліцеї №72 Святошинського району
міста Києва**

(розроблено відповідно до Постанови КМУ від 19 листопада 2025 р. № 1513 «Про затвердження Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми» та Постанови КМУ від 4 червня 2025 р. № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми»)

I. ВСТУП

Це **Положення** визначає єдині підходи, механізми та алгоритми дій Ліцею №72 (далі - Ліцей) щодо запобігання, виявлення, реагування та унеможливлення будь-яких форм насильства, булінгу (цькування) та жорстокого поводження з дітьми, забезпечення захисту їхніх прав, свобод, безпеки, честі та гідності.

Положення є обов'язковим для виконання керівником, педагогічними, науково-педагогічними, адміністративними та іншими працівниками Ліцею, а також застосовується у взаємодії з батьками (законними представниками), здобувачами освіти та уповноваженими органами.

II. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Це Положення розроблено відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513, якою затверджено Порядок реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми в закладах освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрах, дитячих та молодіжних громадських об'єднаннях, інших громадських об'єднаннях, що є суб'єктами молодіжної роботи, у колективах яких перебувають діти або які контактують з дітьми.

Положення визначає внутрішню систему запобігання, виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, алгоритм дій працівників закладу, порядок міжвідомчої взаємодії, а також механізми захисту прав та найкращих інтересів дитини.

Дія цього Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу Ліцею №72 незалежно від режиму перебування дитини, місця виникнення насильства (у закладі освіти, поза його межами, у сім'ї, онлайн-просторі), якщо інформація про такий випадок стала відома працівникам закладу.

Заклад освіти визнає пріоритетом забезпечення найкращих інтересів дитини, принципи недискримінації, конфіденційності, міждисциплінарного підходу, невідкладності реагування та персональної відповідальності кожного працівника за дотримання вимог цього Положення.

Положення оприлюднюється на офіційному вебсайті Ліцею, а працівники Ліцею обов'язково ознайомлюються з ним до початку роботи з дітьми та надалі — у разі внесення змін.

2.1. Завдання Положення.

Основними завданнями цього Положення є:

- створення безпечного, інклюзивного та доброзичливого освітнього середовища, вільного від будь-яких проявів насильства;
- унеможливлення фізичного, психологічного, сексуального, економічного насильства, булінгу (цькування), кібернасильства та недбалого поводження з дітьми;
- визначення чіткого, обов'язкового для виконання порядку дій працівників закладу у разі виявлення або підозри насильства чи жорстокого поводження з дитиною;

- забезпечення своєчасного реагування, первинного захисту дитини та проведення оцінки ризиків відповідно до встановленого Порядку;
- організація ефективної міжвідомчої взаємодії з органами та службами, уповноваженими здійснювати захист прав дітей;
- формування культури нульової толерантності до насильства, відповідального ставлення до безпеки дітей та нетерпимості до замовчування випадків жорстокого поводження;
- підвищення рівня обізнаності працівників, здобувачів освіти та батьків щодо прав дитини, шляхів отримання допомоги та механізмів захисту.

2.2. Суб'єкти виконання Положення.

Дія цього Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу та інших осіб, які перебувають у приміщенні або на території Ліцею, а також на осіб, які беруть участь у заходах, організатором або співорганізатором яких є Ліцей, незалежно від місця їх проведення.

Суб'єктами виконання цього Положення є:

- керівник закладу освіти, який забезпечує організацію та контроль виконання вимог Порядку реагування;
- педагогічні, адміністративні та інші працівники закладу освіти, які у зв'язку з виконанням професійних обов'язків контактують з дітьми;
- Комісія з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, створена у закладі освіти;
- здобувачі освіти як особи, права та безпека яких підлягають захисту;
- батьки або інші законні представники дитини;
- інші залучені особи, які можуть контактувати з дітьми або впливати на безпеку освітнього середовища, зокрема волонтерами, практикантами, тренерами, запрошеними спеціалістами, підрядниками та іншими особами, які тимчасово або постійно перебувають у Ліцеї чи залучені до його діяльності;
- служби у справах дітей, органи Національної поліції, заклади охорони здоров'я, центри соціальних служб та інші органи й установи, визначені законодавством.

2.3. Сфера дії Положення.

2.3.1. Вимоги цього Положення застосовуються до випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми, які:

- Відбуваються у приміщенні Ліцею або на його території.
- Мають місце під час заходів, організатором або співорганізатором яких є Ліцей, у тому числі під час поїздок, екскурсій, змагань, таборів, навчальних практик та інших заходів, що проводяться поза територією Ліцею.
- Стали відомі працівникам Ліцею незалежно від місця їх вчинення, у тому числі якщо такі випадки відбулися в сім'ї, у громаді або в онлайн-середовищі (соціальні мережі, месенджери, ігрові платформи тощо), якщо

вони стосуються здобувача освіти Ліцею та/або можуть впливати на його безпеку, психоемоційний стан і перебування в освітньому середовищі.

2.3.2. Застосування цього Положення не обмежує права дитини та інших осіб звертатися за допомогою до уповноважених органів і служб, а також не замінює встановлені законодавством механізми реагування; водночас Ліцей у межах компетенції зобов'язаний діяти відповідно до цього Положення у кожному випадку отримання повідомлення або виявлення ознак насильства чи жорстокого поводження.

2.4. Політика Ліцею щодо нульової толерантності та етичні стандарти.

2.4.1. У Ліцеї діє політика нульової толерантності до будь-яких проявів насильства та жорстокого поводження з дітьми, зокрема фізичного, психологічного, сексуального, економічного, кібернасильства, експлуатації, нехтування потребами, приниження гідності, дискримінації тощо.

2.4.2. У Ліцеї забороняється:

- застосування фізичних покарань, залякування, примус;
- принизливі коментарі та будь-які дії/бездіяльність, що порушують право дитини на повагу до особистості й гідне ставлення;
- умисне створення небезпечних ситуацій;
- приховування інформації про випадки насильства та/або жорстокого поводження.

2.4.3. Працівники Ліцею застосовують ненасильницькі методи комунікації та врегулювання конфліктів, дотримуються педагогічної етики, забезпечують повагу до приватності дитини та недопущення повторної травматизації під час з'ясування обставин.

2.4.4. Для зменшення ризиків у взаємодії «дорослий — дитина» у Ліцеї дотримуються правил безпечного контакту: фізичний контакт із дитиною допускається лише за необхідності відповідно до змісту освітньої/виховної діяльності (зокрема для забезпечення безпеки або надання домедичної допомоги), з повагою до кордонів дитини та, за можливості, у присутності іншої повнолітньої особи або в умовах вільного доступу інших осіб до приміщення.

III. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених Конституцією України, законами України, міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також Порядком реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513, зокрема:

- **дитина** — особа віком до 18 років (повноліття), якщо згідно із законом до неї не застосовується інший вік набуття правосуб'єктності;
- **насильство щодо дитини** — будь-які дії або бездіяльність фізичного, психологічного, сексуального чи економічного характеру, що вчиняються стосовно дитини або за її присутності та завдають або можуть завдати шкоди її фізичному, психічному, моральному здоров'ю, свободі, честі, гідності чи нормальному розвитку;

- **фізичне насильство** — умисне заподіяння дитині тілесних ушкоджень, побоїв, мордування, позбавлення сну, їжі, води, примусове утримання в небезпечних умовах, а також інші дії, що спричиняють фізичний біль або шкоду здоров'ю;
- **психологічне насильство** — систематичний або одноразовий вплив на психіку дитини шляхом приниження, образ, погроз, ізоляції, залякування, маніпуляцій, ігнорування потреб дитини, що призводить або може призвести до емоційних розладів чи затримки розвитку;
- **сексуальне насильство** — будь-які дії сексуального характеру щодо дитини, у тому числі примушування до участі в сексуальних діях, експлуатація, залучення до створення порнографічних матеріалів, незалежно від згоди дитини;
- **економічне насильство** — умисне позбавлення дитини житла, їжі, одягу, коштів, доступу до медичних, освітніх чи інших життєво необхідних послуг;
- **жорстоке поводження з дитиною** (Абзац 4 статті 1 розділу I Закону України «Про охорону дитинства») — будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного насильства над дитиною, зокрема домашнього насильства, насильства за ознакою статі, булінгу (цькування), мобінгу (цькування), а також будь-які незаконні угоди стосовно дитини, зокрема вербування, переміщення, переховування, передача або одержання дитини, вчинені з метою експлуатації, з використанням обману, шантажу чи уразливого стану дитини.
- **булінг (цькування)** – психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, тобто будь-яке умисне діяння (дія або бездіяльність), у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками одного колективу, або дитиною стосовно іншого учасника одного колективу та яке порушує права, свободи, законні інтереси потерпілої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків.
- **нехтування потребами дитини (занедбання)** — незабезпечення батьками, законними представниками або іншими відповідальними особами базових потреб дитини у догляді, харчуванні, медичній допомозі, освіті, безпеці та емоційній підтримці;
- **оцінка ризиків** — комплексний процес збору, аналізу та узагальнення інформації про обставини життя дитини з метою визначення рівня небезпеки, ймовірності повторення насильства та прийняття обґрунтованих рішень щодо її захисту;
- **реагування на випадок насильства або жорстокого поводження** — сукупність невідкладних, міжвідомчих, організаційних, соціальних, психологічних, медичних і правових заходів, спрямованих на негайне припинення насильства, забезпечення безпеки дитини та відновлення її прав;

- **постраждала дитина** — дитина, яка зазнала насильства, жорстокого поводження або перебуває в ситуації загрози їх вчинення;
- **кривдник** — особа, яка вчинила або щодо якої є обґрунтована підозра у вчиненні насильства чи жорстокого поводження з дитиною;
- **суб'єкти реагування** — органи та установи освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури, фізичної культури і спорту, служби у справах дітей, правоохоронні органи, а також інші суб'єкти, визначені законодавством, що здійснюють заходи з попередження та реагування на випадки насильства.

IV. ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ НАСИЛЬСТВУ, БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЮ) І ЖОРСТОКОМУ ПОВОДЖЕННЮ З ДІТЬМИ

4.1. Запобігання та протидія насильству, булінгу (цькуванню) і жорстокому поводженню з дітьми у закладі здійснюються на засадах пріоритету прав та найкращих інтересів дитини, нульової толерантності до будь-яких форм насильства, своєчасного реагування, міжвідомчої взаємодії та конфіденційності.

4.2. Основними заходами щодо запобігання насильству, булінгу (цькуванню) і жорстокому поводженню з дітьми є:

Формування безпечного освітнього середовища, що передбачає:

- створення умов, вільних від дискримінації, приниження, булінгу (цькування), насильства та жорстокого поводження;
- затвердження та доведення до відома учасників освітнього процесу правил безпечної поведінки та етичних норм спілкування;
- організацію постійного нагляду за дітьми під час освітнього процесу, перерв, позакласних та позашкільних заходів.

Профілактичну та просвітницьку роботу, зокрема:

- проведення інформаційно-просвітницьких заходів для дітей щодо прав дитини, форм насильства, способів захисту та звернення по допомогу;
- організацію навчання та підвищення обізнаності педагогічних та інших працівників з питань виявлення ознак насильства, алгоритмів реагування та оцінки ризиків;
- інформування батьків або законних представників щодо відповідальності за насильство над дітьми та можливостей отримання допомоги;
- розміщення інформаційних матеріалів (плакати, пам'ятки) з контактами служб допомоги та каналами звернень. У разі наявності в Ліцеї дітей із порушеннями зору така інформація додатково розміщується у доступному форматі, зокрема шрифтом Брайля;
- у разі організації цілодобового перебування дітей або перебування дітей у приміщеннях Ліцею поза межами освітнього процесу (гуртожиток/інтернат/пансіон/інші форми) — забезпечення доступу до засобів зв'язку (телефон/електронний пристрій/інтернет) для звернення

по допомогу та інформування дітей про номери/контакти служб допомоги.

Раннє виявлення ризиків, що включає:

- спостереження за фізичним, емоційним і поведінковим станом дітей;
- фіксацію ознак можливого насильства або нехтування потребами дитини;
- забезпечення можливості безпечного повідомлення дитиною або іншими особами про факти чи загрозу насильства.

4.3. Заходи щодо протидії насильству булінгу (цькуванню) і жорсткому поводженню з дітьми включають:

Невідкладне реагування у разі виявлення або отримання інформації про можливе насильство, а саме:

- негайне забезпечення безпеки дитини та припинення впливу ймовірного кривдника;
- повідомлення керівника закладу та визначених відповідальних осіб;
- інформування відповідних суб'єктів реагування відповідно до вимог законодавства.

Проведення оцінки ризиків, яка передбачає:

- аналіз обставин життя дитини, характеру загрози та ймовірності повторного насильства;
- визначення рівня небезпеки для дитини;
- прийняття рішень щодо подальших заходів захисту та підтримки.

Забезпечення комплексної допомоги постраждалій дитині, у тому числі:

- психологічної підтримки та консультування;
- сприяння отриманню медичної, соціальної та правової допомоги;
- створення умов для збереження гідності дитини та недопущення повторної травматизації.

Взаємодію з суб'єктами реагування, зокрема:

- службами у справах дітей;
- закладами охорони здоров'я;
- органами соціального захисту;
- правоохоронними органами та іншими уповноваженими установами.

У закладі освіти забезпечується:

- ведення обліку випадків насильства та жорсткого поводження з дітьми з дотриманням вимог щодо захисту персональних даних;
- контроль за виконанням заходів реагування;
- аналіз причин та умов, що сприяли виникненню випадків насильства з метою їх усунення.

Працівники закладу освіти несуть персональну відповідальність за невиконання або неналежне виконання обов'язків щодо запобігання та протидії насильству над дітьми відповідно до законодавства України.

V. ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ

Керівник закладу освіти забезпечує реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії насильству, булінгу(цькуванню) і жорстокому поводженню з дітьми та несе персональну відповідальність за створення безпечного освітнього середовища.

Керівник закладу освіти:

1. **Забезпечує виконання цього Положення**, а також вимог законодавства України щодо захисту прав та інтересів дитини, організовує контроль за дотриманням затверджених процедур запобігання та реагування на випадки насильства.
2. **Створює та очолює Комісію з розгляду випадків насильства, булінгу (цькування) та жорстокого поводження з дітьми**, затверджує її персональний склад, визначає порядок роботи та забезпечує належні умови для виконання покладених на неї завдань.
3. **Забезпечує функціонування різних способів отримання повідомлень** про можливі випадки насильства, булінгу (цькування) і жорстокого поводження з дітьми (телефонний зв'язок, електронний лист, скринька для паперових повідомлень тощо), зокрема анонімно за бажанням особи, яка залишила повідомлення.
4. **Розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства, булінгу (цькування) та жорстокого поводження з дітьми**, які сталися у приміщенні, на території суб'єкта або під час заходів поза його межами, організатором (співорганізатором) яких є суб'єкт, **протягом однієї доби з дня надходження**, забезпечує опрацювання Комісією отриманих повідомлень.
5. **Організовує негайне реагування на кожен випадок або повідомлення про можливе насильство**, зокрема:
 - забезпечує першочергову безпеку дитини;
 - ініціює проведення оцінки ризиків;
 - ухвалює рішення щодо невідкладних заходів захисту.
6. **Невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин, повідомляє про виявлення ознак насильства, булінгу (цькування) та жорстокого поводження з дитиною** (в письмовій формі, зокрема за допомогою електронної комунікації):
 - батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини);
 - уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей за місцем розташування суб'єкта з одночасним інформуванням про це територіального органу Нацсоцслужби, Державної служби у справах дітей.
7. **Забезпечує надання допомоги постраждалій дитині**, зокрема шляхом:
 - організації психологічної підтримки;
 - сприяння отриманню медичної, соціальної та правової допомоги;
 - недопущення повторної травматизації дитини в процесі реагування.

8. **Гарантує дотримання принципів конфіденційності та захисту персональних даних** усіх учасників випадку, у тому числі постраждалої дитини, заявника та ймовірного кривдника.

9. **Організовує профілактичну роботу у закладі освіти, а саме:**

- проведення інформаційно-просвітницьких заходів;
- навчання та інструктажі працівників щодо виявлення ознак насильства та алгоритмів реагування;
- інформування батьків або законних представників дітей з питань захисту прав дитини.

10. **Може визначати відповідальну особу для здійснення заходів** щодо унеможливлення насильства, булінгу (цькування) та жорстокого поводження з дітьми, яка **реєструватиме повідомлення**, що надійшло, в журналі обліку (у паперовій та/або електронній формі) та забезпечуватиме його підготовку до розгляду.

11. **Забезпечує ведення обліку та документування випадків насильства, булінгу (цькування) та жорстокого поводження з дітьми, контроль за виконанням рішень Комісії та реалізацією заходів реагування.**

12. **Вживає заходів щодо усунення причин і умов, що сприяли виникненню випадків насильства, булінгу (цькування) або жорстокого поводження з дітьми у закладі освіти.**

Керівник закладу освіти має право:

- ініціювати проведення позачергових засідань Комісії;
- залучати до розгляду випадків фахівців інших установ та організацій у межах законодавства;
- ухвалювати управлінські рішення, спрямовані на забезпечення безпеки дитини.

Керівник закладу освіти несе **персональну відповідальність** за:

- неналежне виконання або невиконання обов'язків щодо запобігання та протидії насильству над дітьми;
- несвоєчасне реагування на випадки насильства;
- порушення прав дитини під час розгляду таких випадків, відповідно до законодавства України.

VI. ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ОBOB'ЯЗКИ ЗАСТУПНИКА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ З ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Заступник керівника закладу освіти з виховної роботи здійснює діяльність із запобігання та протидії насильству, булінгу (цькуванню) і жорстокому поводженню з дітьми в межах повноважень, визначених посадовою інструкцією, цим Положенням та наказами керівника закладу освіти.

Заступник керівника з виховної роботи:

1. **Безпосередньо організовує та координує профілактичну роботу** у закладі освіти, спрямовану на запобігання насильству, булінгу (цькуванню) та жорстокому поводженню з дітьми.

2. Планує, організовує та проводить:

- виховні, інформаційно-просвітницькі та профілактичні заходи для здобувачів освіти;
- роботу з формування навичок безпечної поведінки та ненасильницького спілкування;
- заходи з підвищення обізнаності учасників освітнього процесу щодо форм насильства та шляхів звернення по допомогу.

3. Координує діяльність класних керівників, педагогів-організаторів, соціального педагога, практичного психолога з питань профілактики насильства.

4. Сприяє ранньому виявленню ознак насильства, булінгу (цькування) та жорстокого поводження з дітьми або ризику їхнього вчинення, узагальнює отриману інформацію та невідкладно інформує керівника закладу освіти.

5. Бере участь у роботі Комісії з розгляду випадків насильства, булінгу (цькування) та жорстокого поводження з дітьми, виконує доручення керівника закладу освіти щодо реалізації рішень Комісії.

6. Забезпечує взаємодію з батьками або законними представниками здобувачів освіти з питань профілактики насильства, у тому числі шляхом проведення консультацій, батьківських зборів, тематичних зустрічей.

7. Організовує ведення відповідної документації в межах своїх повноважень, дотримуючись вимог щодо конфіденційності та захисту персональних даних.

8. Сприяє створенню в закладі освіти безпечного, психологічно комфортного освітнього середовища.

Заступник керівника з виховної роботи не несе персональної відповідальності за загальну систему реагування, але відповідає за:

- належне виконання покладених на нього функцій;
- своєчасне інформування керівника закладу освіти про виявлені ризики або факти насильства;
- якість та системність профілактичної роботи.

Відповідальність за загальну організацію запобігання та реагування на випадки насильства, булінгу (цькування) і жорстокого поводження з дітьми покладається на керівника закладу освіти.

VII. ОBOB'ЯЗКИ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Працівники закладу освіти зобов'язані діяти в інтересах дитини, дотримуватися принципів пріоритету прав дитини, нульової толерантності до будь-яких форм насильства, булінгу (цькування) та жорстокого поводження.

Працівники закладу освіти зобов'язані:

1. Дотримуватися принципу нульової толерантності до насильства, не допускати будь-яких форм фізичного, психологічного, сексуального чи економічного насильства, булінгу (цькування), дискримінації або приниження гідності дитини.

2. негайно повідомляти керівника закладу освіти або визначену відповідальну особу про будь-які відомі або підозрювані факти насильства,

жорстокого поведження чи загрози їх вчинення щодо дитини, незалежно від джерела отримання такої інформації.

3. Сприяти забезпеченню безпеки дитини, у тому числі шляхом: негайного припинення впливу ймовірного кривдника в межах своїх повноважень;

створення безпечних умов перебування дитини у закладі освіти до прибуття уповноважених осіб.

4. Дотримуватися принципів конфіденційності, не розголошувати інформацію про постраждалу дитину, заявника або ймовірного кривдника, крім випадків, передбачених законодавством.

5. Сприяти захисту прав та законних інтересів дитини, брати участь у реалізації заходів допомоги та підтримки постраждалої дитини відповідно до рішень керівника закладу освіти або Комісії.

6. Співпрацювати з суб'єктами реагування, у тому числі зі службами у справах дітей, органами опіки та піклування, правоохоронними органами, закладами охорони здоров'я та соціального захисту — у межах своїх повноважень.

7. Проходити обов'язкове навчання, інструктажі та підвищення кваліфікації з питань запобігання та протидії насильству над дітьми, виявлення його ознак та алгоритмів реагування.

8. Дотримуватися етичних норм професійної діяльності, уникати дій або висловлювань, що можуть спричинити повторну психологічну травматизацію дитини.

9. Брати участь у профілактичній роботі з формування безпечного освітнього середовища, відповідно до посадових обов'язків та доручень керівника закладу освіти.

Працівникам закладу освіти забороняється:

- приховувати факти насильства, булінгу (цькування) або жорстокого поведження з дітьми;
- здійснювати самостійне «з'ясування стосунків» з дитиною або ймовірним кривдником поза встановленою процедурою;
- чинити тиск на дитину з метою відмови від повідомлення про насильство.

Працівники закладу освіти несуть відповідальність за невиконання або неналежне виконання обов'язків щодо запобігання та протидії насильству, булінгу (цькуванню) та жорстокого поведження з дітьми відповідно до законодавства України.

Відсторонення працівників у випадках порушень

У разі, якщо є підозра чи факт насильства, булінгу (цькування) та жорстокого поведження з дітьми з боку працівника або керівника:

- особа негайно відсторонюється,
- забезпечується виконання її обов'язків іншими працівниками,
- проводяться дії для гарантування безпеки дитини, включно з можливістю тимчасового влаштування дитини до безпечного місця.

VIII. КОМІСІЯ З РОЗГЛЯДУ ВИПАДКІВ НАСИЛЬСТВА, БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ) ТА/АБО ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ

З метою своєчасного, всебічного та об'єктивного реагування на випадки насильства та/або жорстокого поведження з дітьми у закладі освіти створюється **Комісія з розгляду випадків насильства, булінгу (цькування) та/або жорстокого поведження з дітьми** (далі — Комісія).

Комісія є постійно діючим колегіальним органом закладу освіти та діє відповідно до цього Положення, Постанови Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513, Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поведження з дітьми, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2025 р. № 658, та інших нормативно-правових актів.

Склад та організація роботи Комісії

Комісія створюється наказом керівника закладу освіти, який:

- затверджує персональний склад Комісії;
- визначає голову, заступника голови та секретаря Комісії;
- встановлює порядок її роботи.

Головою Комісії є керівник закладу освіти або уповноважена ним особа.

Склад Комісії не може бути менше п'яти осіб. До нього входять голова, заступник голови, секретар та члени комісії.

До складу Комісії входять:

- заступник керівника закладу освіти з виховної роботи;
- практичний психолог та/або соціальний педагог;
- класний керівник або інший педагог, який безпосередньо працює з дитиною;
- представник батьківського самоврядування (за згодою);
- інші фахівці закладу освіти;
- представник відділу профілактично-правової роботи Служби у справах дітей та сім'ї Святошинської районної в місті Києві державної адміністрації (за згодою);
- представник сектору ювенальної превенції відділу превенції Святошинського УП ГУНП у м. Києві (за згодою);
- Інспектор відділу «Служба освітньої Безпеки»;
- інші фахівці закладу освіти.

Член Комісії, щодо якого надійшло повідомлення, виключається із складу Комісії.

Повноваження Комісії

Комісія в межах своїх повноважень:

8.1. Розглядає повідомлення, заяви та іншу інформацію про випадки або загрозу насильства, булінгу (цькування) та/або жорстокого поведження з дітьми, збирає пояснення учасників;

8.2. Забезпечує **проведення оцінки ризиків** для дитини, визначає рівень небезпеки та можливість повторного насильства.

8.3. Формує рекомендації, розробляє та ухвалює **рішення щодо заходів реагування**, спрямованих на:

- негайне забезпечення безпеки дитини;
- надання допомоги та підтримки постраждалій дитині;
- попередження повторних випадків насильства.

8.4. Контролює виконання прийнятих рішень та ефективність заходів реагування;

8.5. За потреби ініціює перегляд внутрішніх документів закладу .

Порядок роботи Комісії

Засідання Комісії скликається **не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня** отримання повідомлення про можливий випадок насильства, булінгу (цькування) та/або жорстокого поведіння з дитиною.

Засідання Комісії є правомочним за умови участі в ньому не менш як двох третин її складу.

Рішення Комісії приймаються відкритим голосуванням простою більшістю голосів та оформлюються протоколом. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови Комісії. За відсутності голови Комісії вирішальним є голос його заступника.

Під час проведення засідання Комісії секретар Комісії веде протокол засідання Комісії за формою згідно з додатком 1. Протоколи засідань Комісії зберігаються у закладі освіти з дотриманням вимог щодо конфіденційності та захисту персональних даних.

Голова Комісії доводить до відома заінтересованих осіб та Державної служби у справах дітей рішення Комісії згідно із протоколом засідання та здійснює контроль за його виконанням.

Строк опрацювання Комісією повідомлень та виконання нею своїх завдань **не має перевищувати 10 робочих днів** із дня їх отримання керівником суб'єкта.

Принципи діяльності Комісії

Діяльність Комісії ґрунтується на принципах:

- пріоритету найкращих інтересів дитини;
- законності та об'єктивності;
- неупередженого ставлення;
- невідкладного реагування;
- відкритості та прозорості;
- конфіденційності;
- недопущення дискримінації та повторної травматизації дитини;
- міжвідомчої взаємодії.

Комісія забезпечує повагу до честі, гідності та прав усіх учасників розгляду випадку.

Відповідальність

Члени Комісії несуть відповідальність за:

- дотримання вимог законодавства;
- своєчасність та обґрунтованість прийнятих рішень;

- нерозголошення конфіденційної інформації.

ІХ. ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ З ПИТАНЬ УНЕМОЖЛИВЛЕННЯ НАСИЛЬСТВА, БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ) ТА ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ

9.1. Мета розділу – забезпечення доступності, системності та ефективності інформаційної роботи з питань запобігання насильству та жорсткому поведінню з дітьми, формування безпечного освітнього середовища та правової обізнаності учасників освітнього процесу.

9.2. Інформаційні матеріали включають:

- пам'ятки для дітей про їх права та способи захисту від насильства, булінгу та жорсткого поведіння;
- плакати, буклети та інші наочні матеріали з алгоритмами дій у випадку насильства;
- інформацію для батьків або законних представників про форми насильства, способи його попередження, порядок звернення за допомогою;
- методичні рекомендації для педагогів та персоналу щодо виявлення ознак насильства та реагування на них;
- контакти суб'єктів реагування (служби у справах дітей, поліція, медичні установи, психологічна підтримка, соціальні служби) (Додаток 2).

9.3. Форми поширення інформаційних матеріалів:

- розміщення на інформаційних стендах закладу освіти;
- розповсюдження в друкованому та електронному вигляді;
- розміщення на офіційному вебсайті та внутрішніх ресурсах закладу;
- щорічні кампанії та тематичні тижні;
- тренінги для педагогів (профілактика булінгу, ненасильницьке спілкування, перша психологічна допомога).
- заняття для дітей про права дитини, безпечну поведінку, механізми повідомлення (проведення тематичних уроків, тренінгів, лекцій, бесід, інформаційних хвилин);
- організація зборів, зустрічей, консультацій для батьків, законних представників учнів.

9.4. Відповідальні за підготовку та поширення інформаційних матеріалів:

- керівник закладу освіти – за організацію та контроль;
- заступник керівника з виховної роботи – за безпосередню організацію профілактичної роботи та інформаційної кампанії;
- педагогічні працівники, психологи, соціальні педагоги – за проведення просвітницьких заходів.

9.5. Принципи роботи з інформаційними матеріалами:

- достовірність та відповідність законодавству України та Постанові № 1513;

- доступність для дітей різного віку та рівня розвитку;
- конфіденційність інформації про конкретні випадки насильства;
- регулярне оновлення та адаптація матеріалів відповідно до сучасних потреб та ризиків.

9.6. Контроль та оцінка ефективності інформаційної роботи:

- керівник закладу забезпечує регулярний моніторинг наявності, якості та актуальності інформаційних матеріалів;
- оцінка ефективності проводиться через опитування учнів, педагогів, батьків, аналіз кількості звернень та випадків виявлення ризиків насильства;
- результати моніторингу використовуються для коригування профілактичної роботи та інформаційних заходів, враховуються під час аналізу стану безпечного освітнього середовища, підготовки довідок, звітів і планування наступного навчального року.

Х. ПОРЯДОК РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ НАСИЛЬСТВА, БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ) ТА ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ ТА ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ РИЗИКІВ

10.1. Порядок реагування на випадки насильства та жорстокого поведіння з дітьми та проведення оцінки ризиків встановлює чітку послідовність дій працівників закладу освіти при виявленні або повідомленні про випадки насильства та/або жорстокого поведіння з дітьми.

10.2. Основні принципи:

- пріоритет прав та інтересів дитини;
- нульова толерантність до насильства;
- швидке та ефективне реагування;
- конфіденційність та захист персональних даних;
- міжвідомча взаємодія.

10.3. Унеможливлення насильства.

10.3.1. Працівники закладу освіти при виявленні або повідомленні про насильство **невідкладно вживають заходів для забезпечення безпеки дитини**, зокрема:

відокремлюють дитину від ймовірного кривдника;

забезпечують фізичну та психологічну безпеку;

за потреби звертаються до медичних працівників або психологів закладу.

10.3.2. Керівник закладу освіти організовує **негайне реагування протягом трьох годин та координацію дій**, включаючи:

- інформування Служби у справах дітей, сектора ювенальної превенції, територіального органу Нацсоцслужби та Державної служби у справах дітей;
- інформування батьків або законних представників дитини;
- заповнення форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (Додаток 3);

- реєстрацію внутрішнього інциденту (журналу безпеки) (Додаток 4). (У разі потреби директор може визначати відповідальну особу для здійснення заходів щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, яка реєструватиме повідомлення, що надійшло, в журналі обліку (у паперовій та/або електронній формі) та забезпечуватиме його підготовку до розгляду (абзац 3 пункту 8 Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, постанова КМУ № 658);
- **протягом трьох днів** скликання Комісії з розгляду випадків насильства, булінгу (цькування) та/або жорстокого поводження з дітьми;
- взаємодію з органами опіки та піклування, поліцією, соціальними службами.

10.3.3. Працівники закладу освіти **не допускають самостійних дій щодо покарання або примусу кривдника**, обмежуючись забезпеченням безпеки та повідомленням керівника або відповідальної особи.

10.3.4. Забороняється:

- розголошувати персональні дані дитини та обставини випадку стороннім особам;
- обговорювати випадки насильства у присутності інших учнів чи осіб, які не залучені до реагування;
- поширювати інформацію в соціальних мережах, месенджерах та інших відкритих ресурсах.

10.3.5. Під час збору пояснень/відомостей забороняється тиск, звинувачення або дискримінація дитини, заявника, свідків; забезпечується мінімізація повторної травматизації (коректні запитання, приватність, відсутність публічного обговорення).

10.4. Проведення оцінки ризиків.

10.4.1. **Оцінка ризиків** проводиться Комісією або уповноваженими працівниками закладу освіти з метою визначення рівня небезпеки для дитини та обґрунтування подальших заходів захисту.

10.4.2. Процес оцінки ризиків включає:

- анкетування дитини (Додаток 5);
- збір інформації про обставини життя дитини, повідомлення та свідчення;
- аналіз поведінки кривдника, історії випадків насильства, частоти та інтенсивності загроз;
- визначення потенційних наслідків для фізичного, психічного та соціального розвитку дитини;
- фіксацію висновків у протоколі.

10.4.3. За результатами оцінки ризиків Комісія:

- визначає **рівень загрози** (низький, середній, високий);
- пропонує **невідкладні заходи захисту** (забезпечення безпечного місця перебування, медична допомога, психологічна підтримка);
- рекомендує **додаткові профілактичні заходи** (консультації для дитини та родини, тренінги для персоналу, корекційні заходи для кривдника).

10.4.4. Усі рішення щодо заходів захисту затверджуються керівником закладу освіти та фіксуються в документації відповідно до вимог конфіденційності.

10.5. Взаємодія з суб'єктами реагування.

10.5.1. Заклад освіти забезпечує оперативне інформування та взаємодію зі:

- службами у справах дітей;
- органами опіки та піклування;
- правоохоронними органами;
- закладами охорони здоров'я та соціального захисту;
- іншими уповноваженими установами.

10.5.2. Мета взаємодії — забезпечення комплексного та безпечного реагування, своєчасної допомоги дитині та попередження повторних випадків насильства.

10.6. Документування та контроль.

10.6.1. Всі етапи реагування та оцінки ризиків **фіксуються у відповідній документації**, яка зберігається з дотриманням конфіденційності та законодавства про захист персональних даних.

10.6.2. Керівник закладу освіти контролює:

дотримання працівниками закладу встановленого порядку;

своєчасність реагування на повідомлення;

виконання заходів захисту та рекомендацій Комісії;

ефективність профілактичної роботи та зменшення ризиків насильства.

XI. ВЗАЄМОДІЯ З УСТАНОВАМИ

11.1. Заклад освіти забезпечує взаємодію з іншими державними та недержавними установами з метою запобігання насильству та жорсткому поводженню з дітьми, оперативного реагування на випадки насильства та надання комплексної допомоги постраждалій дитині.

11.2. Взаємодія здійснюється на засадах законності, конфіденційності, пріоритету прав дитини та міжвідомчої координації.

11.3. Суб'єкти взаємодії.

Заклад освіти співпрацює з наступними установами та організаціями:

- **Служби у справах дітей** — забезпечення захисту прав дітей, оцінка ризиків, участь у розробці та реалізації заходів реагування.

- **Органи опіки та піклування** — підтримка родин, контроль умов проживання та виховання дітей, участь у заходах профілактики насильства.

- **Правоохоронні органи** — виявлення, документування та розслідування фактів насильства, захист дитини в разі загрози її життю чи здоров'ю.

- **Заклади охорони здоров'я** — надання медичної допомоги, проведення обстежень постраждалих дітей, фіксація травм.

- **Соціальні служби та установи соціального захисту** — психологічна та соціальна підтримка дитини та сім'ї, організація тимчасового забезпечення безпеки дитини.

- **Психологічні та освітні центри** — проведення консультування, корекційної роботи та профілактичних заходів.

- **Громадські та благодійні організації** — додаткові програми підтримки дітей та сімей, інформаційно-просвітницька діяльність.

11.4. Форми взаємодії

1. Обмін інформацією та консультації з суб'єктами реагування відповідно до вимог законодавства та конфіденційності.
2. Спільне планування та проведення профілактичних та просвітницьких заходів.
3. Координація дій у разі виявлення випадків насильства, включаючи участь у проведенні оцінки ризиків та розробці індивідуальних планів захисту дитини.
4. Регулярне проведення нарад, робочих зустрічей та обмін досвідом між закладом освіти та відповідними установами.

11.5. Обов'язки закладу освіти у взаємодії з установами

- 11.5.1. Негайне повідомлення відповідних суб'єктів реагування про кожен випадок або загрозу насильства, у межах встановлених законодавством строків.
- 11.5.2. Надання необхідної інформації та документів для оцінки ризиків і здійснення заходів захисту дитини.
- 11.5.3. Співпраця у реалізації заходів захисту та підтримки постраждалої дитини, зокрема забезпечення участі дитини в необхідних процедурах.
- 11.5.4. Виконання рекомендацій та рішень суб'єктів реагування щодо попередження насильства та захисту дитини.
- 11.5.5. Ведення обліку та фіксація всіх етапів взаємодії, з дотриманням вимог конфіденційності та захисту персональних даних.

11.6. Контроль та оцінка ефективності взаємодії

- 11.6.1. Керівник закладу освіти забезпечує контроль своєчасності, якості та ефективності взаємодії з установами.
- 11.6.2. Оцінка ефективності взаємодії здійснюється шляхом аналізу своєчасності реагування на випадки насильства, булінгу (цькування) та жорстокого поводження з дітьми рівня захисту дітей, результатів профілактичної роботи та якості обміну інформацією з суб'єктами реагування.
- 11.6.3. Результати оцінки використовуються для вдосконалення процедур взаємодії та підвищення рівня безпеки дітей у закладі освіти.

XII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

12.1. Набрання чинності та дія Положення

- 12.1.1. Це Положення набирає чинності з моменту його затвердження керівником закладу освіти та є обов'язковим для виконання всіма працівниками закладу.
- 12.1.2. Положення діє на всій території закладу освіти та поширює свою дію на всіх здобувачів освіти, працівників закладу, батьків або законних представників дітей.

12.2. Внесення змін і доповнень

12.2.1. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом керівника закладу освіти у разі:

- змін законодавства України;
- вдосконалення процедур запобігання та реагування на випадки насильства;
- виявлення недоліків у практичній реалізації Положення.

12.2.2. Інформація про внесені зміни підлягає доведенню до відома всіх працівників закладу та відповідного оновлення внутрішньої документації.

12.3. Відповідальність за виконання Положення

12.3.1. Керівник закладу освіти несе персональну відповідальність за:

- організацію безпечного освітнього середовища;
- створення та функціонування Комісії з розгляду випадків насильства, булінгу (цькування) та/або жорстокого поводження з дітьми;
- дотримання вимог цього Положення та законодавства України у сфері захисту прав дитини.

12.3.2. Працівники закладу освіти несуть відповідальність за своєчасне та належне виконання обов'язків, передбачених Положенням, а також за дотримання принципу нульової толерантності до насильства.

12.4. Контроль за виконанням Положення

12.4.1. Керівник закладу освіти забезпечує систематичний контроль за:

- реалізацією заходів щодо запобігання та протидії насильству, булінгу (цькуванню) та жорстокому поводженню з дітьми;
- виконанням обов'язків працівників та заступників;
- своєчасним реагуванням на випадки насильства;
- організацією інформаційної та профілактичної роботи.

12.4.2. Результати контролю використовуються для:

- вдосконалення внутрішніх процедур;
- планування заходів профілактики насильства;
- підвищення професійної компетентності працівників.

12.5. Забезпечення обізнаності учасників освітнього процесу

12.5.1. Керівник закладу освіти забезпечує доведення Положення до відома всіх працівників, здобувачів освіти, батьків або законних представників дітей шляхом:

- ознайомлення з Положенням;
- розміщення на інформаційних стендах та офіційному вебсайті закладу;
- проведення інструктажів, консультацій та тематичних заходів.

12.5.2. Факт ознайомлення працівників та їхньої участі у навчальних заходах фіксується у відповідних журналах/реєстрах (за правилами діловодства).

12.5.3. Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися положень цього Положення та сприяти створенню безпечного та сприятливого освітнього середовища.

ПРОТОКОЛ № _____
засідання Комісії з розгляду випадків
насильства, булінгу (цькування) та/або жорстокого поводження з дітьми
Ліцею №72 Святошинського району міста Києва

_____ 20__ р. Час: ____ год ____ хв.

Підстава:

—

(від кого і коли надійшло повідомлення

про випадок насильства та/або жорстокого поводження з дітьми)

(стислий зміст повідомлення)

Присутні:

члени Комісії (____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____
№ _____:

інші особи (____ осіб):

СЛУХАЛИ:

Затвердження Порядку денного засідання

Розгляд питань Порядку денного засідання*

Ухвалили рішення* про:

потреби осіб, які вчинили насильство та/або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком та/або постраждали від насильства та жорстокого поводження (далі — сторони насильства та/або жорстокого поводження з дитиною), в соціальних та психолого-педагогічних послугах, рекомендації щодо добровільного проходження особами, які вчинили насильство та жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства та/або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб

(опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання)

_____;

заходи для усунення причин насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

_____;

заходи впливу щодо сторін насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

_____;

рекомендації для працівників суб'єкта щодо заходів із сторонами насильства та/або жорстокого поводження з дитиною

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

_____;

рекомендації для батьків або інших законних представників дитини, яка стала стороною насильства та/або жорстокого поводження

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

Голова комісії

(власне ім'я, прізвище)

Секретар комісії

(власне ім'я, прізвище)

* Розділ доповнюється окремими сторінками.

Примірний перелік
номерів телефонів та служб для звернення дітей
по допомогу у випадку насильства та жорстокого
поводження з ними або загрози їх життю чи здоров'ю,
а також випадків насильства та/або жорстокого
поводження або загрози життю чи здоров'ю
інших дітей в закладах

1. Національна гаряча лінія для дітей та молоді:

116 111 (безоплатно з мобільного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно);

0 800 500 225 (безоплатно із стаціонарного або мобільного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно).

2. Урядова гаряча лінія з протидії торгівлі людьми, запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі та насильству стосовно дітей — 15—47 (безоплатно, цілодобово).

3. Національна поліція — 102 (екстрене реагування, цілодобово).

4. Єдиний контактний номер телефону системи надання безоплатної правничої допомоги — 0 800 213 103 (безоплатно по всій Україні).

5. Гаряча лінія з протидії домашньому насильству, торгівлі людьми, гендерної дискримінації:

0 800 500 335 (із стаціонарного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно);

116 123 (з мобільного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно).

6. Лінія довіри Міжнародного благодійного фонду “Українська фундація громадського здоров'я”:

понеділок, п'ятниця, субота: (093) 795-34-53, (099) 366-63-45;

вівторок, середа, четвер: (099) 366-63-58, (093) 795-31-06.

7. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини — 0 800 50 17 20 (гаряча лінія з прав дитини).

Примітка. Служба у справах дітей обласних та місцевих держадміністрацій зазначає номери телефонів індивідуально відповідно до місця розташування закладу.

Крім, того рекомендується додавати такі номери телефонів чергового служби у справах дітей відповідної територіальної громади психолога закладу, керівника закладу для внутрішнього реагування.

ФОРМА
первинного повідомлення про підозру
на випадок насильства щодо дитини
Ліцею №72 Святошинського району міста Києва

Дата події або виявлення: _____ 20____ р.

1. Інформація про дитину:

прізвище

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

вік дитини: _____

соціальний статус (за потреби):

дитина з інвалідністю;

дитина-сирота;

дитина, позбавлена батьківського піклування;

інше: _____

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

найменування посади: _____

контактний номер телефону: _____

Опис

ситуації:

(вказати максимально докладно, що сталося, коли, де, хто був присутній)

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

тілесні ушкодження;

страх, уникання контакту;

розповіді про образи/тиск;

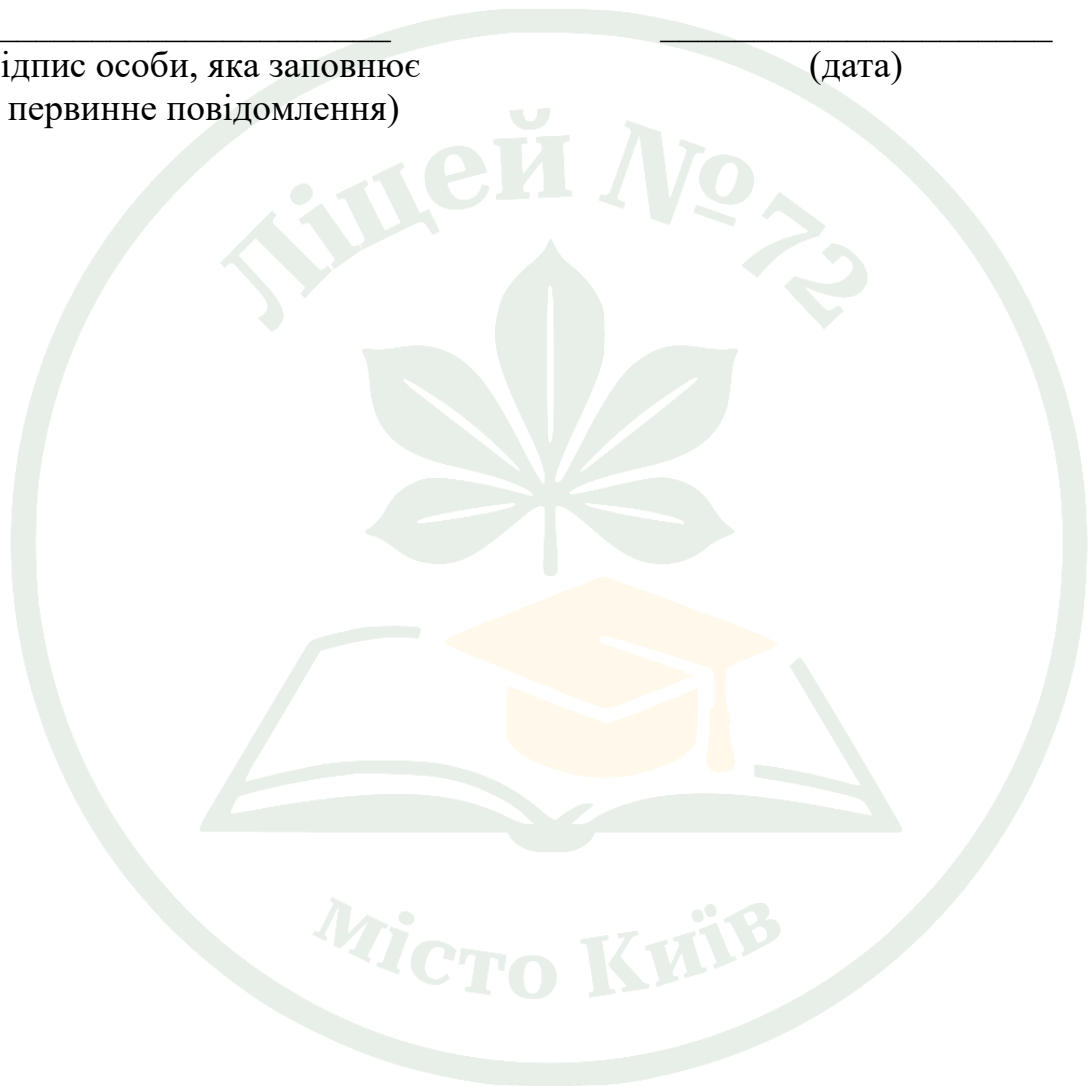
інше: _____

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

- поінформовано відповідальну особу закладу;
- поінформовано батьків/інших законних представників;
- поінформовано службу у справах дітей;
- поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної поліції;
- інше: _____.

(підпис особи, яка заповнює
первинне повідомлення)

(дата)

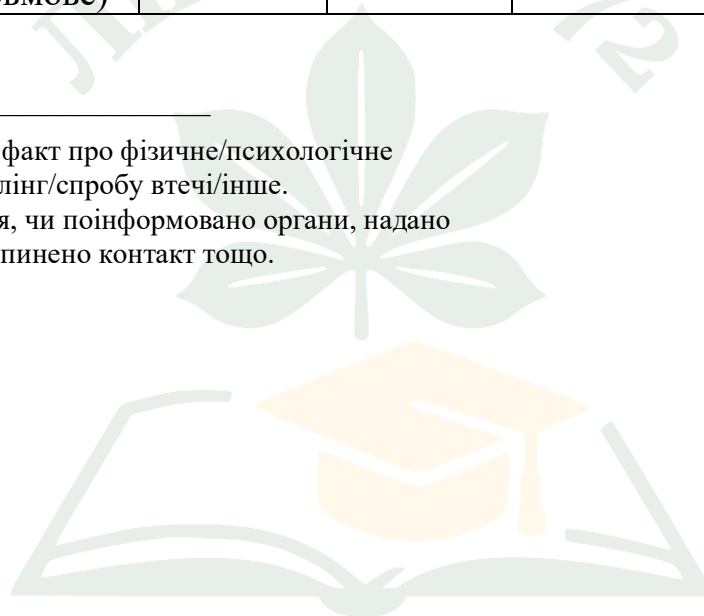

ФОРМА
реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки)

Порядковий номер	Інформація про спосіб отримання повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (звернення (повідомлення): усне/письмове)	Прізвище ім'я дитини	Тип ситуації*	Заходи реагування	Результат* *	Підпис відповідальної особи
------------------	--	----------------------	---------------	-------------------	-----------------	-----------------------------

*Зазначається факт про фізичне/психологічне насильство/булінг/спробу втечі/інше.

**Зазначається, чи поінформовано органи, надано допомогу, припинено контакт тощо.

АНКЕТА
анонімного опитування для дітей*

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування у закладі?

- так, завжди;
- інколи;
- ні.

2. Як до тебе ставилися дорослі?

- з повагою;
- байдуже;
- іноді грубо або несправедливо.

3. Чи були випадки, коли хтось із працівників (закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, які контактують з дітьми), інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?

- так;
- ні.

4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою?

- так;
- ні.

5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше?
(відкрите поле)

*Анкета заповнюється дітьми у доступному форматі.